

BẢN TIN NGÀY NGHIÊN CỨU BIỂN ĐÔNG

(Cập nhật 18/6/2020)

Tình hình nổi bật

Nhật báo Quân đội Trung Quốc ngày 16/6 cho biết một biên đội tàu của Chiến khu miền Nam đã diễn tập quân sự thực chiến trên biển ở Biển Đông trong 5 ngày từ 31/5. Trong đợt diễn tập này, các ra-đa được vận hành với tốc độ cao, giám sát nghiêm ngặt sự đe dọa của tàu “địch” xuất hiện ở các phương hướng khác nhau và ứng phó với tàu “địch” bằng biện pháp tấn công tên lửa. Trong thời gian diễn tập thực chiến hóa liên tục, biên đội đã hoàn thành nhiều khoá mục diễn tập thực chiến về phản kích đối biển, tấn công và phòng thủ tổng hợp, hợp đồng tác chiến giữa máy bay và tàu chiến, phối hợp chống ngầm... Lãnh đạo biên đội cho biết lần diễn tập này có cường độ và độ khó cao, kiểm nghiệm và huấn luyện cho binh sĩ về năng lực quyết sách chỉ huy, xử lý tình huống khẩn cấp, cảm nhận về chiến trường, rèn giữa hiệu quả tác phong chiến đấu của binh sĩ.

RFA ngày 16/6 đưa tin Tàu khảo sát Hải Dương địa chất 4 (HD4) đã rời Tỉnh Quảng Đông, Trung Quốc, đi vào vùng biển của Việt Nam vào ngày 14/6, qua căn cứ quân sự của Trung Quốc trên đảo Chũ Thập (quần đảo Trường Sa). Tàu này được phát hiện lần cuối khi đang ở vị trí thuộc vùng biển Việt Nam, cách đảo Phú Quý khoảng 182 hải lý. Hiện chưa rõ lý do Trung Quốc triển khai tàu HD4 vào lúc này, cả Chính phủ Việt Nam và Trung Quốc đều chưa có bình luận về vụ việc. Tuy nhiên, cũng có ý kiến cho rằng, việc triển khai HD4 lúc này có thể liên quan đến hoạt động thăm dò dầu khí của Việt Nam với các đối tác ở Bãi Tư Chính.

RFA ngày 17/6 đưa tin Trung Quốc đang triển khai tàu Hải Dương địa chất 9 hiện diện gần khu vực Quần đảo “Đông Sa”. Đây là diễn biến mới nhất trong chuỗi hoạt động khảo sát mà Trung Quốc đang tiến hành tại Biển Đông thời gian gần đây. Trước đó, tàu Hải Dương Địa chất 4 đã đi vào vùng biển của Việt Nam và Hải Dương Địa chất 8 đã đi vào vùng biển của Malaysia.

Kết quả cuộc gặp giữa BTNG Mỹ Mike Pompeo và Ủy viên Quốc vụ viện TQ Dương Khiết Trì tại Hawaii: Phía TQ nói hai bên đã có cuộc đối thoại mang tính xây dựng, phía Mỹ nói hai bên đã trao đổi quan điểm. Phía Trung Quốc cho biết Ông Dương Khiết Trì nhấn mạnh rằng hợp tác là lựa chọn đúng đắn duy nhất cho cả

hai quốc gia. Trong cuộc gặp, Ông Dương đã trình bày rõ ràng lập trường của Trung Quốc trong quan hệ song phương với Mỹ cũng như các vấn đề liên quan tới Đài Loan, Hồng Kông và Tây Tạng. Cả hai bên đồng ý triển khai những nội dung mà Nguyên thủ quốc gia hai bên đạt được đồng thuận. Hai bên cũng đồng ý duy trì liên lạc. Phía Mỹ nói rằng Ngoại trưởng Pompeo đã nhấn mạnh lợi ích của Mỹ và nhu cầu phải có các thỏa thuận có đi có lại một cách đầy đủ giữa hai nước trên các vấn đề từ thương mại, an ninh đến ngoại giao. Ngoại trưởng Pompeo cũng nhấn mạnh việc cần phải minh bạch hoàn toàn và chia sẻ thông tin để chống đại dịch COVID-19 vẫn đang tiếp diễn và ngăn các đợt bùng phát trong tương lai.

Jose Tavares, Quan chức cấp cao Bộ Ngoại giao Indonesia, ngày 18/6 trong cuộc họp báo tại Jakarta, nói rằng việc hoàn tất lần đọc thứ hai của COC có thể bị hoãn do covid-19, nhưng vẫn có thể lạc quan bởi vì COC có cam kết và ý chí chính trị từ cả Trung Quốc và các nước ASEAN.

Góc nhìn Quốc tế

TS. Rajeswari Pillai Rajagopalan, nhà nghiên cứu, giám đốc Sáng kiến Chính sách Hạt nhân và Không gian (ORF) ngày 18/4 cho rằng xung đột Trung-Ấn tại thung lũng Galwan lần này là dấu mốc thay đổi chiến lược ngoại giao và an ninh quốc gia Ấn Độ, và “tinh thần Vũ Hán” không thể cứu vãn được mối quan hệ song phương. Trong 45 năm qua, Ấn Độ và Trung Quốc tự hào rằng không hề có tử vong tại khu vực LAC. Vụ việc lần này sẽ khiến mối quan hệ không thể trở lại bình thường, hai bên sẽ điều chỉnh tiếp cận với khía cạnh cạnh tranh lớn hơn rất nhiều. Nếu Trung Quốc nghĩ sẽ có hiệu quả khi gây áp lực lên Ấn Độ vì nước này xích gần hơn với Mỹ, Úc, Nhật Bản, thì điều đó rất phản tác dụng. Khủng hoảng lần này sẽ khiến Ấn Độ tăng cường hơn nữa mối quan hệ với Quad, Quad+, Mỹ và các đồng minh của Mỹ ở Ấn Độ-Thái Bình Dương.

Vijay Gokhale, nguyên Đại sứ Ấn Độ tại Trung Quốc, Thứ trưởng Ngoại giao Ấn Độ, ngày 16/6 cho rằng, tại Biển Đông cũng như ở Ấn Độ-Thái Bình Dương, Trung Quốc sẽ thách thức quan điểm và vị thế của Mỹ, hai quốc gia cơ bản sẽ

cạnh tranh nhau. Lựa chọn khả thi nhất cho ASEAN trong cạnh tranh Mỹ - Trung không phải là chọn bên mà là bảo vệ lợi ích chung toàn cầu, bảo vệ quyền được lựa chọn đối tác, bè bạn. ASEAN vẫn sẽ tôn trọng và cần Trung Quốc, đặc biệt là hậu Covid, khi các quốc gia phải vật lộn cho tiến trình phục hồi kinh tế. Nhưng điều đó không có nghĩa là họ không quan ngại đến hành vi của Trung Quốc ở Biển Đông. ASEAN cần các quốc gia khác, như Mỹ và Ấn Độ, hỗ trợ kiểm soát tình hình. Ấn Độ phải đáp lại mong mỏi của ASEAN: đóng vai trò lâu dài ở khu vực về an ninh, chính trị và kinh tế.

Biên tập: Mai Hương

@Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao

"Bản tin ngày Nghiên cứu Biển Đông" được soạn thảo từ các tài liệu công khai nhằm tổng hợp thông tin giúp bạn đọc. Các thông tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Viện Biển Đông. Ban biên tập không chịu trách nhiệm đối với sự thay đổi về nội dung của tin gốc cũng như đường dẫn kèm theo đến các tin gốc.

Mọi ý kiến góp ý xin gửi về Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao, 69 Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội; email: scsi@dav.edu.vn.